

SỬ DỤNG CHATGPT NHẪM CẢI THIỆN KĨ NĂNG VIẾT TIẾNG ANH (Khảo sát sinh viên năm thứ ba chuyên ngành tiếng Anh)

TRẦN LAN ANH¹
NGUYỄN THI ĐIẾP²

Abstract: In the context of technology increasingly being integrated into language learning, artificial intelligence tools such as ChatGPT offer significant potential to support learners in enhancing their writing skills. This study aims to explore the perceptions of English-major students regarding the use of ChatGPT to enhance writing skills at the School of Languages and Tourism (SLT), Hanoi University of Industry. The study participants consist of 150 third-year English major students who are currently enrolled in the 10-week English Writing Skills 5 course. Data were collected through surveys and semi-structured interviews with 10 randomly selected students, followed by data transcription and thematic analysis. The findings indicate that students have a positive perception of using ChatGPT for writing practice, highlighting benefits such as increased motivation to learn, improvements in various aspects of writing, and the ability to track learning progress as well as some limitations of ChatGPT when used for writing skills. Based on the results and discussion, the study proposes several solutions to help students optimize the benefits of ChatGPT in improving their writing skills.

Keywords: *perception, English majored students, writing skills, ChatGPT*

1. Đặt vấn đề

Trong bốn kĩ năng nghe, nói, đọc, viết, kĩ năng viết được coi là một kĩ năng khó đối với người học vì một bài viết yêu cầu rất nhiều yếu tố như từ vựng, cấu trúc ngữ pháp, ý tưởng và cách sắp xếp, trình bày ý tưởng. Trong những năm gần đây, nhiều ứng dụng công nghệ mới đã được phát triển giúp người học vượt qua rào cản trong học kĩ năng viết, trong đó có tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI), đặc biệt là sự xuất hiện của Open AI ChatGPT.

Mô hình ngôn ngữ này có khả năng tạo ra các văn bản mạch lạc và phù hợp với ngữ cảnh, cũng như hỗ trợ người học trong nhiều khía cạnh của kĩ năng viết như đề xuất các từ vựng theo chủ đề, dịch văn bản, sửa các lỗi ngữ pháp, gợi ý các ý tưởng cho bài viết hay đưa ra phản hồi. Chính vì vậy, ChatGPT tạo điều kiện cho người học phát huy được năng lực tự chủ cũng như là một công cụ giúp cải thiện kĩ năng viết tiếng Anh.

Một số nghiên cứu đã được thực hiện về các phương pháp và ứng dụng công nghệ khác nhau để giúp sinh viên (SV) cải thiện kĩ năng viết, ví dụ như ứng dụng Google dịch. Tuy nhiên, chưa có nhiều nghiên cứu về nhận thức của SV chuyên ngành ngôn ngữ về việc sử dụng các công cụ mới như ChatGPT trong việc cải thiện kĩ năng viết tiếng Anh. Nghiên cứu này được thực hiện nhằm tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng ChatGPT khi học viết tiếng Anh tại Trường Ngoại ngữ - Du lịch, Đại học Công nghiệp Hà Nội (NN-DL, ĐHCNHN). Nghiên cứu nhằm trả lời cho câu hỏi: SV năm thứ ba chuyên ngành tiếng Anh có nhận thức như thế nào về lợi ích và những hạn chế của ứng dụng ChatGPT trong kĩ năng viết tiếng Anh?

2. Cơ sở lí luận

2.1. Kĩ năng viết tiếng Anh

Flower và Hayes [12] định nghĩa viết là một quá trình phức tạp bao gồm ba thành phần cơ bản, đó là môi trường viết, trí nhớ dài hạn của người viết và các quá trình nhận thức khác nhau, từ việc tạo ra ý tưởng, viết cho đến việc chỉnh sửa sau khi viết.

Ngoài quá trình phức tạp được mô tả ở trên, một bài viết hay cũng bao gồm nhiều yếu tố. Starkey [20] cho rằng cấu trúc, sự rõ ràng, lựa chọn từ ngữ và các quy tắc viết là rất quan trọng. Cấu

^{1,2} Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

trúc đề cập đến cách mà người viết tổ chức các ý tưởng trong bài viết của mình. Lannon và Gurak [16] nhấn mạnh rằng học sinh cần phải học cách cấu trúc các ý tưởng một cách mạch lạc, tổ chức bài viết thành các đoạn văn với câu chủ đề rõ ràng, các chi tiết hỗ trợ và kết luận.

Việc lựa chọn từ ngữ có liên quan mật thiết với từ vựng. Từ vựng được định nghĩa là tập hợp các từ cần thiết để truyền đạt ý tưởng của người viết [1]. Nghiên cứu đã chỉ ra rằng khả năng sử dụng từ vựng liên quan chặt chẽ đến chất lượng của bài viết, với vốn từ vựng phong phú cũng như cách sử dụng từ vựng phù hợp sẽ giúp người viết có thể diễn đạt rõ ràng, tinh tế và chính xác hơn, từ đó truyền đạt thông điệp một cách hiệu quả đến người đọc.

Các quy tắc viết bao gồm nhiều yếu tố như chính tả, dấu câu, viết hoa và viết tắt. Chính tả được coi là một trong những yếu tố quan trọng vì các giáo viên dạy tiếng Anh như một ngoại ngữ thường tập trung vào yếu tố này khi chấm điểm bài viết của học sinh [10].

Như vậy, có thể thấy rằng kỹ năng viết là một quá trình phức tạp liên quan đến nhiều yếu tố. Do đó, sự phát triển của các công cụ hỗ trợ AI như ChatGPT đã đóng vai trò quan trọng trong việc cải thiện các khía cạnh khác nhau của kỹ năng viết.

2.2. ChatGPT

2.2.1. Khái niệm ChatGPT

Cơ sở của ChatGPT bắt nguồn từ dòng mô hình ngôn ngữ GPT (Generative Pre-trained Transformer), với phiên bản đầu tiên được giới thiệu vào năm 2018. GPT sử dụng kiến trúc transformer - một cải tiến lớn trong lĩnh vực lập trình ngôn ngữ tự duy (NLP). Phiên bản GPT-3, được ra mắt vào năm 2020, là bước tiến quan trọng dẫn đến ChatGPT. Với 175 tỉ tham số, GPT-3 đã đánh dấu một bước nhảy vọt về khả năng hiểu và tạo ra văn bản có chất lượng gần như giống với con người. Dựa trên thành công này, OpenAI tiếp tục phát triển và tinh chỉnh mô hình, dẫn đến sự ra đời của ChatGPT - một ứng dụng cụ thể của GPT-3 được tối ưu hoá cho các cuộc trò chuyện và giao tiếp tự nhiên.

ChatGPT chính thức ra mắt vào năm 2022 và nhanh chóng thu hút sự chú ý nhờ khả năng trả lời câu hỏi, hỗ trợ viết lách, tư vấn và nhiều chức năng khác. Sự ra đời của ChatGPT là kết quả của quá trình huấn luyện mô hình trên lượng dữ liệu lớn, bao gồm sách, bài viết, trang web và nhiều nguồn tài liệu khác. Quá trình này giúp ChatGPT có khả năng hiểu ngữ cảnh và tạo ra các phản hồi linh hoạt và chính xác.

OpenAI không ngừng cải tiến ChatGPT qua các phiên bản, với việc ra mắt GPT-4 vào năm 2023 và các bản nâng cấp sau đó, giúp mô hình ngày càng trở nên thông minh và hiệu quả hơn. ChatGPT không chỉ dừng lại ở việc trả lời câu hỏi đơn giản mà còn có khả năng giải quyết các vấn đề phức tạp, hỗ trợ lập trình, tạo nội dung sáng tạo và tham gia vào các cuộc đối thoại sâu sắc [2].

2.2.2. Lợi ích và hạn chế của ChatGPT trong kỹ năng viết

Nhiều nghiên cứu về lợi ích của ChatGPT đã chỉ ra rằng công cụ ứng dụng trí tuệ nhân tạo này có thể hỗ trợ phát triển kỹ năng viết tiếng Anh, đặc biệt là trong việc mở rộng từ vựng, ngữ pháp, tổ chức bài viết và phát triển ý tưởng.

Đối với từ vựng, ChatGPT có thể hỗ trợ việc mở rộng vốn từ vựng bằng cách tạo ra các cách diễn đạt thay thế, từ đồng nghĩa và từ vựng phức tạp hơn [14]. Một điểm mạnh khác của ChatGPT là khả năng cung cấp các ví dụ để giúp người học có thể hiểu được cách sử dụng từ vựng trong ngữ cảnh. Khác với các phương pháp học từ vựng truyền thống, ChatGPT mang lại trải nghiệm học tập cá nhân hoá dựa vào trình độ người học. Sự linh hoạt này giúp người học tiếp cận các từ mới theo nhu cầu và tốc độ học tập của riêng họ, từ đó tạo động lực cho người học.

Bên cạnh từ vựng, ChatGPT có thể cung cấp các phản hồi để giúp người dùng cải thiện ngữ pháp trong bài viết. Nhiều nghiên cứu đã nhấn mạnh rằng việc sửa lỗi ngay lập tức trong quá trình viết là yếu tố quan trọng trong việc cải thiện ngữ pháp. ChatGPT có thể nhanh chóng phát hiện và sửa lỗi ngữ pháp, chẳng hạn như thì của động từ, sử dụng mạo từ, giới từ cũng như cung cấp giải thích chi tiết trong quá trình sửa lỗi [8].

Ngoài ra, ChatGPT còn hỗ trợ người học trong việc tổ chức, sắp xếp ý tưởng cho bài viết. ChatGPT cung cấp cho người học những tài liệu đa dạng cũng như các ví dụ liên quan và phân tích

cấu trúc trong các ví dụ này để giúp họ phát triển ý tưởng cho bài viết. Tác giả Cooper [6] khẳng định rằng các công cụ hỗ trợ lập dàn ý dựa trên trí tuệ nhân tạo có ảnh hưởng tích cực đến cách thức SV tổ chức bài luận. Các trợ lý viết dựa trên trí tuệ nhân tạo có khả năng phân tích cấu trúc một văn bản và đưa ra phản hồi chi tiết để bài viết rõ ràng và mạch lạc hơn. Phản hồi này có thể liên quan đến hướng dẫn cách sắp xếp lại các đoạn văn, cách mở bài và kết bài hiệu quả, hoặc đảm bảo mỗi phần của bài viết đều có mục đích rõ ràng.

Như vậy, có thể thấy ChatGPT mang lại nhiều lợi ích đối với người học về những khía cạnh liên quan đến kỹ năng viết tiếng Anh. Tuy nhiên, tương tự như các ứng dụng công nghệ khác, việc sử dụng ChatGPT có thể ảnh hưởng tiêu cực đến sự sáng tạo và ý tưởng độc đáo của SV [13], [18]. Mặc dù ChatGPT có khả năng cung cấp nhiều ý tưởng cho bài viết, sự phụ thuộc vào công cụ này sẽ làm hạn chế khả năng tư duy phản biện, tư duy phê phán và suy nghĩ độc lập của người học [17]. Theo nghiên cứu của nhóm tác giả Kumar & Thomas [15], ChatGPT có thể tạo ra các lập luận cơ bản hoặc tóm tắt các chủ đề, nhưng lại gặp khó khăn với những yêu cầu đòi hỏi phân tích sâu hoặc phân tích các quan điểm trái chiều. Ví dụ, trong dạng bài viết tranh luận, ChatGPT có thể trình bày rõ ràng một mặt của vấn đề nhưng lại chưa đưa ra được ý kiến phản biện một cách thuyết phục, dẫn đến bài viết hời hợt, không thể hiện được khả năng tư duy phản biện của người viết.

2.3. Nhận thức của sinh viên về sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết

Một số nghiên cứu đã được thực hiện để tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Kết quả nghiên cứu của nhóm tác giả Chan và Hu [3] với 399 SV đại học và sau đại học từ nhiều chuyên ngành khác nhau tại Hồng Kông cho thấy SV không chỉ có nhận thức tích cực đối với việc sử dụng các công nghệ AI như ChatGPT mà còn thể hiện sự hiểu biết sâu sắc về điểm mạnh và hạn chế của ứng dụng này. Bên cạnh việc hỗ trợ SV trong kỹ năng viết, SV cũng bày tỏ mối quan ngại về các vấn đề đạo đức, độ chính xác và việc quá phụ thuộc vào ứng dụng này có thể ảnh hưởng đến khả năng tư duy phản biện và sáng tạo của SV.

Tương tự như vậy, nghiên cứu của tác giả Elkhodr và cộng sự [7] cho rằng với các SV công nghệ thông tin và truyền thông bậc đại học và sau đại học tại Úc, SV nhận thức tích cực về việc sử dụng ChatGPT như một tài nguyên học tập hữu ích và thú vị. Họ đề cập đến lợi ích của ChatGPT như giao diện thân thiện với người dùng và khả năng đưa ra phản hồi nhanh chóng. Tuy nhiên, ChatGPT cũng có những mặt hạn chế như câu trả lời thiếu tính chính xác và việc sử dụng ChatGPT cũng có ảnh hưởng tiêu cực đến khả năng tư duy phản biện của SV.

Nhóm tác giả Hasanah và Muamaroh [11] cũng tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Dữ liệu thu thập từ nghiên cứu cho thấy ChatGPT giúp SV tìm ý tưởng hoặc chủ đề cho bài viết dễ dàng hơn, giúp quy trình viết hiệu quả hơn cũng như giúp SV sửa các lỗi về ngữ pháp và chính tả. Tuy nhiên, SV có thể thiếu sáng tạo hoặc phụ thuộc vào ChatGPT trong quá trình viết và một mặt hạn chế khác của ứng dụng này là tạo ra các câu trả lời đôi khi không chính xác. Một số người tham gia cho rằng ChatGPT chỉ hỗ trợ họ hoàn thành bài tập thay vì là một công cụ để phát triển kỹ năng viết.

Nghiên cứu của nhóm tác giả Zebua và Katemba [23] cũng chỉ ra những ưu điểm tương tự của ChatGPT trong kỹ năng viết, bao gồm nâng cao động lực học tập, các tính năng hoàn chỉnh và dễ dàng sử dụng cũng như ChatGPT có thể sửa các lỗi ngữ pháp trong bài viết.

Những ảnh hưởng tích cực trên cũng được quan sát trong kết quả nghiên cứu của nhóm tác giả Trương Cẩm Quỳnh và Trần Thị Minh Hiền [21] với các SV tại Trường Đại học Sư phạm Thể dục Thể thao Thành phố Hồ Chí Minh (UPES). Nhờ có ứng dụng ChatGPT, SV có thể sắp xếp ý tưởng, tổ chức bài viết một cách rõ ràng hơn. Đây được đánh giá là một lợi ích quan trọng vì SV tại UPES không thường xuyên tiếp cận các tài liệu học thuật chuyên ngành, đặc biệt là các tài liệu bằng tiếng Anh. Ngoài ra, ChatGPT cung cấp cho SV nhiều mẫu câu và từ vựng cần thiết để sử dụng trong bài viết của mình cũng như phản hồi cho bài viết cho SV. Tất cả các yếu tố trên đã hỗ trợ SV có những bài viết tốt hơn, tạo thêm cho họ động lực học tiếng Anh.

Tác giả Vacalares và cộng sự [21] thực hiện nghiên cứu với 83 SV năm thứ nhất chuyên ngành tiếng Anh sử dụng bảng câu hỏi khảo sát. Dữ liệu từ câu hỏi khảo sát cho thấy SV có nhận thức tích

cực về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Ứng dụng giúp SV theo dõi sự tiến bộ và hỗ trợ việc tự đánh giá, chiêm nghiệm lại bài viết. Tuy nhiên, SV cho rằng họ không đạt các mục tiêu cụ thể khi sử dụng ứng dụng này.

Trong nghiên cứu của nhóm tác giả Hồ Huỳnh Bảo Nguyên và cộng sự [18] với 100 SV đã học xong khoá Đọc - Viết ở trình độ B2 để tìm hiểu các việc sử dụng và nhận thức của họ về ứng dụng ChatGPT trong việc phát triển kỹ năng viết dạng bài tranh luận. Kết quả cho thấy người tham gia sử dụng ChatGPT để phát triển kỹ năng viết dạng bài tranh luận của mình ở mức độ vừa phải và SV có nhận thức tích cực về việc sử dụng ChatGPT. SV có xu hướng sử dụng ChatGPT nhiều hơn để phát triển các khía cạnh như từ vựng, đưa ra ý tưởng, ngữ pháp, cấu trúc và văn phong. Đối với ba khía cạnh còn lại, cụ thể là biên dịch, kiểm tra đạo văn và cú pháp, SV có xu hướng sử dụng ít hơn.

Như vậy, có thể thấy các nghiên cứu trước đây đã được thực hiện để tìm hiểu lợi ích, hạn chế của việc sử dụng ChatGPT và nhận thức của người học về ứng dụng này. Tuy nhiên, các nghiên cứu thường tập trung vào đối tượng SV không chuyên tiếng Anh. Hơn nữa, trong bối cảnh Việt Nam, chưa có nhiều nghiên cứu tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết, cũng như với đối tượng SV chuyên ngành tiếng Anh cần thành thạo kỹ năng viết trong học tập cũng như nghiên cứu sau này. Vì vậy, nghiên cứu này có ý nghĩa đối với việc giảng dạy tiếng Anh như một ngoại ngữ. Nghiên cứu sẽ mang góc nhìn về nhận thức của người học về sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết, từ đó giúp SV tận dụng tối đa những lợi ích của công cụ này trong quá trình học kỹ năng này.

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện tại Trường NN-DL, ĐHCNH. Đối tượng tham gia bao gồm 150 SV năm thứ ba chuyên ngành Tiếng Anh và hiện đang học môn học Kỹ năng viết tiếng Anh 5 trong học kỳ này. Mục tiêu của học phần là SV có thể có thể viết các bài luận ngắn (ít nhất 250 từ) thuộc ba loại (nguyên nhân/vấn đề và giải pháp, ý kiến, ưu điểm và nhược điểm) về các chủ đề khác nhau bao gồm: tự nhiên, môi trường, công nghệ, sức khỏe, kinh doanh, việc làm, du lịch và giáo dục. Các học phần được giảng dạy theo hình thức kết hợp, vì vậy SV học 20 tiết trực tiếp trên lớp và 10 tiết tự học trực tuyến. Trước mỗi bài học trực tiếp, SV được yêu cầu học từ vựng, luyện tập chiến lược viết cũng như hoàn thành phiên bản một của một chủ đề nhất định. Trong tiết học trực tiếp, giáo viên giới thiệu cấu trúc các dạng bài viết, thực hành về ngôn ngữ, phân tích bài văn mẫu hoặc thực hiện đánh giá chéo các bài viết. SV dựa vào nhận xét của giáo viên hoặc của các SV khác để cải thiện bài viết ở phiên bản một. Người nghiên cứu lựa chọn SV năm thứ ba tham gia vào nghiên cứu này vì những SV ở trình độ này sở hữu nền tảng tương đối chắc chắn về kỹ năng ngôn ngữ và được tiếp xúc với nhiều dạng bài viết khác nhau trong các học phần trước đó. Từ đó, có thể đánh giá được ảnh hưởng của ứng dụng ChatGPT cũng như nhận thức của SV trong việc sử dụng ChatGPT để cải thiện các nhiệm vụ viết phức tạp hơn.

3.2. Công cụ nghiên cứu

Người nghiên cứu đã sử dụng hai công cụ chính trong quá trình nghiên cứu thu thập dữ liệu, bao gồm câu hỏi khảo sát và phỏng vấn.

Bảng khảo sát

Cohen và cộng sự [5] cho rằng câu hỏi khảo sát là “một công cụ hữu ích để thu thập thông tin thực tế, dữ liệu về thái độ và sở thích, niềm tin và dự đoán, ý kiến, hành vi và kinh nghiệm - cả trong quá khứ và hiện tại”. Trong nghiên cứu này, câu hỏi khảo sát được điều chỉnh từ bao gồm 3 phần, phần đầu tiên nghiên cứu cách học sinh sử dụng Chat GPT trong kỹ năng viết, phần thứ hai tìm hiểu nhận thức của SV về lợi ích của ChatGPT trong việc nâng cao kỹ năng viết và phần thứ ba tập trung vào những thách thức khi SV sử dụng ChatGPT. Trong cả ba phần, thang đo Likert ba mức độ được sử dụng để thu thập ý kiến: 1 = đồng ý, 2 = trung lập, 3 = không đồng ý.

Phỏng vấn sâu

Phỏng vấn sâu là một công cụ được sử dụng rộng rãi để thu thập dữ liệu vì nó cung cấp các thông tin chuyên sâu về các chủ đề. Dữ liệu cho nghiên cứu bao gồm các cuộc phỏng vấn bán cấu trúc kéo dài 20 phút thông qua ứng dụng Zoom với 10 SV lựa chọn ngẫu nhiên. Nội dung phỏng vấn xoay quanh 5 câu hỏi mở liên quan đến trải nghiệm của SV khi sử dụng ChatGPT, những lợi ích và hạn chế của công cụ này cũng như những đề xuất của SV để giúp tối đa hoá những lợi ích của ChatGPT.

3.3. Cách thức thu thập và phân tích dữ liệu

Bước đầu tiên trong quá trình thu thập dữ liệu là thiết kế bảng khảo sát. Sau khi hoàn thành, các câu hỏi được dịch sang tiếng Việt và gửi cho 6 người trả lời có liên quan để thu thập phản hồi cũng như góp ý, từ đó người nghiên cứu có thể thực hiện các điều chỉnh phù hợp. Câu hỏi khảo sát được dịch sang tiếng Việt để đảm bảo người tham gia có thể hiểu một cách rõ ràng nội dung của các câu hỏi. Sau đó, bảng câu hỏi được gửi cho 150 SV thực hiện trên Google forms. Các dữ liệu được lưu lại, tổng hợp và phân tích để xác định được những thông tin liên quan đến chủ đề.

Sau khi khái quát chủ đề và thiết kế các câu hỏi phỏng vấn sâu, người nghiên cứu thực hiện phỏng vấn SV thông qua ứng dụng zoom. Mỗi cuộc phỏng vấn kéo dài khoảng 20 phút. Toàn bộ nội dung của cuộc phỏng vấn đã được ghi lại với sự đồng ý của tất cả 10 sinh viên tham gia phỏng vấn. Mỗi người tham gia được mã hoá một con số từ 1 đến 10. Điều này đảm bảo thông tin cá nhân của người tham gia phỏng vấn được bảo mật, và có thể dễ dàng đối chiếu dữ liệu để phân tích. Dữ liệu từ các bản ghi âm đã được gửi cho những người tham gia phỏng vấn để xác nhận tính chính xác. Sau khi được kiểm tra, dữ liệu đã được sao chép và phân tích định tính.

4. Kết quả và thảo luận

4.1. Thực trạng sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết

Bảng 1. Thực trạng sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết

	Đồng ý (%)	Trung lập (%)	Không đồng ý (%)
1. Tôi sử dụng ChatGPT để dịch từ, cụm từ và câu văn	67,3	20,3	12,4
2. Tôi sử dụng ChatGPT để diễn đạt lại từ	76,7	12,5	10,8
3. Tôi sử dụng ChatGPT để kiểm tra lỗi chính tả	58,7	21,6	26,1
4. Tôi sử dụng ChatGPT để kiểm tra ngữ pháp	68,5	18,7	12,8
5. Tôi sử dụng ChatGPT để có ý tưởng cho bài viết	85,9	8,6	5,5
6. Tôi sử dụng ChatGPT để sửa lỗi về văn phong	59,8	24,6	15,6
7. Tôi sử dụng ChatGPT để sắp xếp, tổ chức bài viết	58,4	23,7	17,9
8. Tôi sử dụng ChatGPT để viết cả đoạn văn và bài văn	57,7	22,5	19,8

Bảng 1 thể hiện thực trạng sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết của SV. Hơn 85% SV sử dụng ChatGPT để có ý tưởng cho bài viết. Tỷ lệ phần trăm người tham gia dùng ChatGPT để dịch từ, cụm từ hoặc câu văn, kiểm tra ngữ pháp và diễn đạt lại từ tương đối cao (lần lượt là 67,3%, 68,5% và 76,7% SV).

Khi được phỏng vấn, SV2 chia sẻ “*Các chủ đề trong môn học Kỹ năng viết tiếng Anh 5 thường về các vấn đề, hiện tượng trong xã hội, nhưng em còn thiếu kiến thức nên về các chủ đề này. Em thường dùng ChatGPT để có thêm ý tưởng cho bài viết. Em thường nhập cả đề bài luận trong ứng dụng ChatGPT, sau đó em đọc các bài luận mẫu và tìm thêm ý tưởng cho bài viết của mình.*”

“*Em thường dựa vào đề bài luận để đặt câu hỏi và nhập câu hỏi vào ứng dụng ChatGPT để có thêm ý tưởng cho bài viết. Ví dụ với đề bài “When choosing a job, the salary is the most important consideration. To what extent do you agree or disagree?”, để tìm ý tưởng cho bài viết, em nhập 2 câu hỏi: a) Why is salary important when choosing a job? b) What are other factors when choosing a job?” (SV3)*

“*Vốn từ vựng của em khá hạn chế, nên em thường hay sử dụng ChatGPT để học thêm về từ vựng.*” (SV4)

Khoảng hơn 1/2 số SV tham gia khảo sát sử dụng ChatGPT để sửa lỗi về văn phong, sắp xếp, tổ chức bài viết, kiểm tra lỗi chính tả và viết cả đoạn văn và bài văn. SV8 cho biết: “*Em ít khi sử dụng ChatGPT để tổ chức bài viết vì với mỗi dạng bài, em đã được thầy cô giáo văn hướng dẫn về cấu trúc của bài văn, cấu trúc của từng đoạn*”. SV7 cũng chia sẻ việc ít khi sử dụng ChatGPT để sửa lỗi về văn phong vì đã nắm được sự khác biệt giữa văn phong học thuật và văn phong không trang trọng, nên SV đã tránh dùng các cách diễn trong văn nói và viết tắt. SV2 đề cập đến vấn đề về đạo đức nên không sử dụng ChatGPT để viết cả một bài văn.

Những kết quả trên có điểm với nghiên cứu của tác giả Nguyễn và cộng sự [18], trong đó SV có xu hướng sử dụng ChatGPT để tìm kiếm ý tưởng, dịch từ vựng cho bài viết. Điều này có thể do ChatGPT có khả năng đề xuất nhiều ý tưởng và đưa ra các ví dụ rõ ràng, liên quan để mở rộng ý tưởng và củng cố lập luận cho bài viết. Tuy nhiên, SV tham gia nghiên cứu này ít có xu hướng dùng ChatGPT để văn phong, sắp xếp, tổ chức bài viết, kiểm tra lỗi chính tả, và viết cả đoạn văn và bài văn. Kết quả này xuất phát từ việc SV đã quen với việc sử dụng các ứng dụng khác để kiểm tra lỗi chính tả, hoặc tận dụng phần gợi ý sửa lỗi chính tả khi thực hành viết trên ứng dụng Microsoft Word. Về mặt văn phong, đây là học phân kỹ năng viết cuối cùng trong chương trình nên SV đã được hướng dẫn về các lỗi cần tránh để bài viết có văn phong học thuật. Vì vậy, chỉ có phần trăm nhỏ SV dùng ChatGPT cho mục đích này.

4.2. Nhận thức của sinh viên về lợi ích của ChatGPT trong kỹ năng viết

Bảng 2. Nhận thức của SV về lợi ích của ChatGPT trong kỹ năng viết

	Đồng ý (%)	Trung lập (%)	Không đồng ý (%)
1. ChatGPT giúp tôi có động lực hơn khi học viết	72,3	14,7	13
2. ChatGPT giúp kỹ năng viết trở nên thú vị hơn	78,2	11,4	10,4
3. ChatGPT rất linh hoạt trong cách sử dụng	80,3	10,4	9,3
4. ChatGPT dễ dàng tiếp cận và sử dụng mọi lúc mọi nơi	89,5	8,4	2,1
5. ChatGPT có đầy đủ tính năng và cách sử dụng dễ dàng	87,5	7,4	5,1
6. ChatGPT giúp tôi mở rộng vốn từ vựng	86,9	8,3	4,8
7. ChatGPT giúp tôi sửa lỗi ngữ pháp	80,2	10,5	9,3
8. ChatGPT giúp tôi sắp xếp ý rõ ràng hơn	87,3	6,9	5,8
9. ChatGPT cung cấp phản hồi giúp tôi cải thiện bài viết	80,6	10,7	8,7
10. Tôi có mục đích rõ ràng khi sử dụng ChatGPT	73,2	15,4	11,4
11. Tôi có thể theo dõi tiến độ học tập nhờ có ChatGPT	68,4	18,7	12,9
12. ChatGPT giúp tôi chiêm nghiệm lại kỹ năng viết của mình	67,8	19,5	12,7

Bảng 2 cho thấy SV tham gia khảo sát có nhận thức tích cực về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Hơn 70% SV cảm thấy có động lực học tập khi sử dụng ChatGPT và cảm thấy kỹ năng viết trở nên thú vị hơn. Khi được phỏng vấn, SV8 chia sẻ: “*Em thấy ChatGPT là một công cụ rất thú vị. Khác với các ứng dụng để hỗ trợ tra cứu từ vựng, chữa lỗi ngữ pháp hay các trang web chỉ đưa ra bài mẫu cố định, ChatGPT có thể hiểu câu hỏi và đưa ra phản hồi. Khi em muốn ChatGPT phân tích rõ hơn, em có thể tiếp tục đặt câu hỏi, giống như khi trò chuyện với giáo viên. Sự tương tác này khiến em có hứng thú hơn trong quá trình học kỹ năng viết*”. Bên cạnh sự tương tác, ChatGPT tạo động lực cho SV nhờ các tính năng và quy trình sử dụng dễ dàng. Điều này thể hiện qua tỉ lệ hơn 90% SV cho rằng ChatGPT dễ dàng tiếp cận và sử dụng mọi lúc, mọi nơi, cũng như đầy đủ các tính năng và linh hoạt trong cách sử dụng.

“*Em thường sử dụng ChatGPT trên cả điện thoại và máy tính. Em thấy thao tác rất đơn giản và dễ sử dụng. Em chỉ cần nhập câu lệnh bằng tiếng Anh hoặc tiếng Việt và ChatGPT có thể đưa ra phản hồi ngay lập tức. Điều này rất tiện lợi, ngay cả khi em học trên lớp và cần tìm ý tưởng cho bài viết*”. (SV5)

Kết quả này nhất quán với nghiên cứu của Elkhodr và cộng sự [7] và nhóm tác giả Zebua và Katemba [23], trong đó người tham gia đánh giá cao giao diện thân thiện với người dùng của ChatGPT.

Bên cạnh lợi ích về động lực học tập, kết quả nghiên cứu cho thấy ChatGPT giúp người học cải thiện khả năng ngôn ngữ và các khía cạnh thuộc kỹ năng viết. Hơn 80% SV đồng ý rằng ChatGPT giúp SV mở rộng vốn từ vựng về các chủ đề, sắp xếp ý tưởng rõ ràng hơn, sửa các lỗi ngữ pháp và đưa ra phản hồi để cải thiện bài viết, trong đó yếu tố từ vựng nhận được tỉ lệ phần trăm SV đồng ý cao nhất. Trong cuộc phỏng vấn, SV9 chia sẻ: “*ChatGPT cung cấp cho em rất nhiều từ vựng thuộc trình độ C1 về nhiều chủ đề. Em thường nhập các đoạn văn mình viết và yêu cầu ChatGPT thay thế một số từ vựng bằng các từ đồng nghĩa. Nhờ đó, em học thêm được nhiều từ mới hơn*”.

“*Em thấy có tiến bộ hơn về ngữ pháp khi sử dụng ChatGPT. Sau khi viết bài, em thường yêu cầu ChatGPT kiểm tra các lỗi ngữ pháp và đưa ra cách sửa. Em thường hay mắc lỗi sai về mệnh đề quan hệ rút gọn. Sau khi đọc phần phân tích ChatGPT đưa ra, em hiểu hơn về hiện tượng ngữ pháp này*”. (SV2)

Kết quả này cũng nhất quán với các nghiên cứu của nhóm tác giả Zebua và Katemba [23] và Hasanah & Muamaroh [11]. Người tham gia trong các nghiên cứu này có nhận thức tích cực với việc sử dụng ChatGPT để cải thiện kỹ năng viết. Điều này có thể do ChatGPT có khả năng đưa ra các giải thích chi tiết về các cấu trúc ngữ pháp, cũng như cách sử dụng và phân tích lỗi sai của SV, từ đó giúp củng cố kiến thức. ChatGPT cũng mang lại trải nghiệm học tập cá nhân hoá, bằng việc dựa vào lỗi sai SV hay gặp phải để gợi ý các bài luyện tập tương ứng, từ đó cải thiện kỹ năng của SV.

Bảng 2 cũng cho thấy ChatGPT không những tạo động lực và giúp SV nâng cao kỹ năng ngôn ngữ mà còn giúp tăng khả năng tự học của SV, từ việc có mục đích rõ ràng khi sử dụng cho đến theo dõi tiến độ học tập của bản thân. Khoảng 70% SV tham gia khảo sát đồng ý với những lợi ích này mà ChatGPT mang lại. Khi được phỏng vấn, SV4 chia sẻ: “*Mỗi khi viết bài, em thường luyện tập bằng cách tập trung vào một khía cạnh nhất định và sử dụng ChatGPT để hỗ trợ. Ví dụ như khi em đặt mục tiêu học thêm các từ vựng trình độ B2-C1, em thường yêu cầu ChatGPT liệt kê các từ vựng, cụm từ theo chủ đề bài viết hoặc dựa vào phản hồi của ChatGPT để ghi chú lại các từ vựng hữu ích*”.

SV6 và 8 cũng nhấn mạnh về khả năng theo dõi được sự tiến bộ qua các phiên bản của bài viết khi sử dụng ChatGPT. Kết quả này có điểm vừa tương đồng vừa mâu thuẫn với nghiên cứu của tác giả Vacalares và cộng sự [22], trong đó SV không đồng ý rằng họ đặt các mục tiêu viết cụ thể khi sử dụng ChatGPT, nhưng lại đồng tình rằng ChatGPT giúp họ theo dõi được tiến độ học tập và chiêm nghiệm về bài viết của bản thân. Điểm khác biệt này có thể xuất phát từ người tham gia trong nghiên cứu của Vacalares và cộng sự [22] là SV năm thứ nhất. Nhóm đối tượng này chưa tiếp xúc với môn học kỹ năng viết một cách chuyên sâu ở bậc học trước đó cũng như chưa có nhiều trải nghiệm với ứng dụng ChatGPT.

4.3. Nhận thức của SV về hạn chế của ChatGPT trong kỹ năng viết

Bảng 3. Nhận thức của SV về hạn chế của ChatGPT trong kỹ năng viết

	Đồng ý (%)	Trung lập (%)	Không đồng ý (%)
1. ChatGPT làm giảm tính sáng tạo của tôi	77,3	12,6	10,1
2. ChatGPT không hiểu yêu cầu của tôi và đưa ra phản hồi không phù hợp	61,2	24,6	14,2
3. ChatGPT cung cấp thông tin không đáng tin cậy	59,3	23,9	16,8
4. ChatGPT làm giảm khả năng tư duy phản biện của tôi	74,5	19,2	6,3

Bảng 3 thể hiện nhận thức của SV về các mặt hạn chế khi sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Khoảng 75% người tham gia cho rằng ChatGPT có ảnh hưởng tiêu cực đến tính sáng tạo và khả năng tư duy phản biện.

“*Trước khi bắt đầu viết, em đều phụ thuộc vào ChatGPT để có các ý tưởng cho bài viết. Em không tự chủ động suy nghĩ ý tưởng mà thường chọn từ các phản hồi ChatGPT đưa ra để có sẵn một dàn ý rõ ràng và chi tiết cho bài viết của mình. Vì vậy, khi làm các bài kiểm tra không có sự hỗ trợ của ChatGPT, em hay gặp khó khăn để tìm ý tưởng cho bài viết*”. (SV10)

SV6 cũng chia sẻ: “*ChatGPT thường chỉ cung cấp các bài luận mẫu theo hướng trung lập. Tuy nhiên, các dạng bài trình bày quan điểm ở học phần kỹ năng viết tiếng Anh 5 em đang học thường đòi hỏi người viết cần có quan điểm rõ ràng và lập luận chặt chẽ để bảo vệ quan điểm của mình. Em thấy việc sử dụng ChatGPT khiến em lười suy nghĩ ý tưởng cho bài viết, không có cơ hội để phân tích các khía cạnh khác nhau của một vấn đề*”.

Kết quả trên đồng nhất với nghiên cứu được thực hiện bởi nhóm tác giả Chan và Hu [3]; Elkhodr và cộng sự [7]. Khi sử dụng ChatGPT, SV không có cơ hội được tự thực hành phân tích đề bài cũng như suy nghĩ sâu về vấn đề để tìm các luận điểm phù hợp và các lập luận để chứng minh cho luận điểm đó. Tương tự như vậy, nếu SV chỉ sao chép câu trả lời mẫu từ ChatGPT mà không thử nghiệm với các ý tưởng hay cách diễn đạt mới, tính sáng tạo sẽ bị hạn chế.

Một nhược điểm khác của ChatGPT trong kỹ năng viết từ kết quả khảo sát và phỏng vấn liên quan đến phản hồi ChatGPT đưa ra. Gần 62% SV đồng ý rằng ChatGPT không hiểu được câu lệnh của người dùng và đưa ra các phản hồi không phù hợp. Điều này cũng được khẳng định trong phân phỏng vấn.

“Khi em nhập một câu lệnh, ChatGPT thỉnh thoảng đưa ra các phản hồi không liên quan đến yêu cầu, đưa ra kết quả không phù hợp hoặc quá chung chung. Ví dụ như khi em muốn tìm các từ vựng trình độ cao về chủ đề Du lịch, ChatGPT gợi ý các từ vựng quá khó và không liên quan đến chủ đề, như từ “juxtaposition” mang nghĩa sự đối chiếu hay “inundation” mang nghĩa sự tràn ngập. Em thấy các từ này chưa thực sự liên quan đến chủ đề Du lịch và khó ứng dụng vào trong bài viết”. (SV1)

Lí giải cho kết quả trên, ChatGPT là công cụ dựa trên trí tuệ nhân tạo nên đôi khi mang tính rập khuôn, không có sự linh hoạt trong việc hiểu nghĩa của từ vựng trong các ngữ cảnh khác nhau. Bên cạnh đó, ChatGPT có thể không hiểu chính xác yêu cầu của người dùng nếu câu lệnh sử dụng từ ngữ hoặc cấu trúc câu mà nó chưa được huấn luyện để nhận diện đúng. Các câu lệnh mơ hồ, không rõ ràng cụ thể cũng có thể gây khó khăn cho công cụ này để đưa ra phản hồi phù hợp.

SV5 cũng đề cập đến việc ChatGPT đưa ra các phản hồi không đáng tin cậy: *“Khi em tìm các số liệu hay ví dụ minh họa cho các lập luận trong bài viết, ChatGPT đưa ra các phản hồi nhưng không đi kèm tài liệu tham khảo và các nguồn của số liệu. Khi em tìm kiếm về lợi ích của việc sử dụng phương tiện công cộng, ChatGPT đưa ra phản hồi: Một nghiên cứu ở London chỉ ra rằng phương tiện công cộng giảm 5 triệu tấn CO2 mỗi năm, góp phần vào việc giảm thiểu tác động của biến đổi khí hậu. Em thấy “một nghiên cứu ở London” chưa cụ thể và đáng tin cậy, cần bổ sung thêm thời gian và nguồn của số liệu này”.* Kết quả này nhất quán với nghiên cứu của tác giả Hasanah và Mumaroh [11]; Elkhodr và cộng sự [7], trong đó người dùng cảm thấy các phản hồi ChatGPT không đáng tin cậy vì các câu trả lời không trích nguồn. Câu trả lời của ChatGPT được tạo ra dựa trên kiến thức chung tổng hợp đã được huấn luyện từ một lượng lớn dữ liệu, văn bản, sách, bài viết và có thể một số tài liệu học thuật tính đến tháng 10 năm 2023, do đó thông tin có thể thiếu chính xác và chưa có nguồn uy tín, cụ thể.

5. Kết luận và kiến nghị

Kết quả nghiên cứu cho thấy SV năm thứ ba chuyên ngành Tiếng Anh tại Trường NN-DL, ĐHCNHN có nhận thức tích cực đối với việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. ChatGPT có giao diện thân thiện, dễ dàng sử dụng cũng như có sự tương tác với người dùng thông qua việc phản hồi câu hỏi giúp tạo động lực cho SV trong quá trình học kỹ năng viết. Bên cạnh đó, ChatGPT hỗ trợ SV mở rộng vốn từ vựng, chữa các lỗi về ngữ pháp cũng như tìm kiếm thêm ý tưởng cho bài viết. SV cũng thường xuyên sử dụng ChatGPT cho những mục đích trên, thay vì để sửa lỗi chính tả, văn phong hay tổ chức, sắp xếp ý trong bài viết. ChatGPT giúp SV chiêm nghiệm lại bài viết của bản thân và theo dõi tiến độ. SV trong nghiên cứu này cũng đặt ra các mục tiêu cụ thể viết cụ thể khi sử dụng ChatGPT, điều này trái ngược với một số nghiên cứu trước đó.

Bên cạnh những lợi ích mà ChatGPT mang lại, nghiên cứu cũng chỉ ra những mặt hạn chế khi SV sử dụng ứng dụng này trong kỹ năng viết tiếng Anh. Dữ liệu từ bảng khảo sát và phỏng vấn cho thấy ChatGPT có thể làm giảm tính sáng tạo cũng như tư duy phản biện của SV. Ngoài ra, SV đề cập đến việc ChatGPT không hiểu rõ câu lệnh của người dùng và đưa ra những phản hồi không phù hợp hoặc thiếu chính xác.

Những kết luận trên đã mang lại cho giáo viên cái nhìn sâu sắc hơn về nhận thức của SV năm thứ ba chuyên ngành Tiếng Anh đối với việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Dựa vào kết quả nghiên cứu, giáo viên có thể hướng dẫn SV cách nhập các câu lệnh để ChatGPT có thể đưa ra phản hồi phù hợp với yêu cầu. Bên cạnh đó, giáo viên có thể tận dụng ChatGPT như một tài liệu để giúp SV mở rộng từ vựng và các kiến thức nền cho bài viết. SV cũng cần được khuyến khích phân tích, đánh giá mức độ hợp lí của các phản hồi ChatGPT đưa ra, điều này giúp SV rèn luyện được khả năng tư duy phê phán và phản biện.

Về mặt hạn chế, nghiên cứu này chủ yếu dựa vào dữ liệu từ câu hỏi khảo sát và phỏng vấn để tìm hiểu nhận thức của SV về việc sử dụng ChatGPT trong kỹ năng viết. Vì vậy, các nghiên cứu có thể được thực hiện bằng cách sử dụng các công cụ khác ví dụ như bài viết của SV hay các câu lệnh SV nhập trên ứng dụng ChatGPT. Ngoài ra, kỹ năng viết bao gồm các yếu tố khác nhau, vì vậy các

ngiên cứu khác có thể so sánh mức độ hiệu quả khi sử dụng ChatGPT lên các yếu tố như cấu trúc bài viết, từ vựng, ngữ pháp. Cuối cùng, nghiên cứu này được thực hiện với đối tượng là SV đại học năm thứ ba chuyên ngành Tiếng Anh. Trong tương lai, cần có những nghiên cứu về nhận thức của các đối tượng khác nhau ví dụ như SV năm thứ nhất, SV không chuyên tiếng Anh hoặc học sinh ở các cấp bậc trung học phổ thông.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Alqahtani, M. *The importance of vocabulary in language learning and how to be taught*. International Journal of Teaching and Education, 3(3), 21-34. 2015.
2. Brown, T., Mann, B., Ryder, N., Subbiah, M., Kaplan, J. D., Dhariwal, P., ... & Amodei, D. *Language models are few-shot learners*. Advances in Neural Information Processing Systems, 33, 1877-1901. 2020. https://proceedings.neurips.cc/paper_files/paper/2020
3. Chan, C. K. Y., & Hu, W. *Students' voices on generative AI: Perceptions, benefits, and challenges in higher education*. International Journal of Educational Technology in Higher Education, 20(1), 43. 2023
4. Chia, Christian & Phan, Jonathan & Harry, Owen & Lee, Kit. *Graduate students' perception and use of ChatGPT as a learning tool to develop writing skills*. International Journal of TESOL Studies. 6. 113-127. 10.58304/ijts.20240308. 2024.
5. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. *Research Methods in Education* (8th ed.). London: Routledge. 2018.
6. Cooper, K. *OpenAI GPT-3: Everything you need to know*. Springboard Blog Crowhurst, M. (1990). *Teaching and learning the writing of persuasive/argumentative discourse*. Canadian Journal of Education/Revue canadienne de l'éducation, 348-359. 2021.
7. El Khodr, M., Gide, E., Wu, M., & Darwish, O. *ICT students' perceptions towards ChatGPT: An experimental reflective lab analysis*. 2023.
8. García Sánchez, O. V. *Uso y percepción de ChatGPT en la educación superior*. Revista de Investigación en Tecnologías de la Información, 11, 98-107. 2023.
9. Grabe, W., & Kaplan, R. B. *Theory and practice of writing: An applied linguistic perspective*. Routledge. 2014.
10. Hamadouche, M. *Developing the writing skill through increasing learners' awareness of the writing process: The case of second year students - University of Constantine*. Mentouri University: Constantine. 2010
11. Hasanah, D. U., & Muamaroh, M. *The University Students' Perceptions of the Use of ChatGPT in Improving Writing Skills* (Doctoral dissertation, Universitas Muhammadiyah Surakarta). 2024.
12. Hayes, J. R., & Flower, L. S. *Identifying the organization of writing processes*. In *Cognitive processes in writing* (pp. 3-30). Routledge. 2016.
13. Imran, A. A., & Lashari, A. A. *Exploring the world of Artificial Intelligence: The perception of the university students about ChatGPT for academic purpose*. Global Social Sciences Review, VIII, 375-384. 2023.
14. Kohnke, L., Moorhouse, B. L., & Zou, D. *ChatGPT for language teaching and learning*. Relc Journal, 54(2), 537-550. 2023
15. Kumar, M., & Thomas, R. *Critical thinking and AI in Academic writing: challenges and limitations*. Journal of Writing Pedagogy, 10(4), 34-50. 2022
16. Lannon, J. M., Gurak, L. J., & Klepp, D. *Technical communications*. Pearson Education Canada. 2014.
17. Lewis, M., & White, R. *Over-Reliance on AI tools in writing: consequences for skill development*. Journal of Educational Technology, 26(1), 15-28. 2022
18. Nguyen, H. H. B., Ngoc, H. H. B., & Dan, T. C. (2024). *EFL students' perceptions and practices of using ChatGPT for developing ENGLISH argumentative essay writing skills*. European Journal of Alternative Education Studies, 9(1). 2024.
19. Ortiz, S. *What is ChatGPT and why does it matter?* ZDNET. 2024.
20. Starkey, L. B. *How to write great essays*. Learning Express. 2004.
21. Truong, C. Q., & Tran, T. M. H. *The effectiveness of ChatGPT in students' practicing writing skills: A study at HCM UPES*. In *ICTE Conference Proceedings* (Vol. 5, pp. 103-117). 2024.
22. Vacalares, Sophomore & Baron, Althea & Medina, Ruela & Mugot, Jennefer & Pacheco, Almida & Penarejo, Ma & Ura-ura, Ann. *Artificial intelligence: tertiary students perception of using ChatGPT in writing tasks*. 2. 38-41. 10.5281/zenodo.12597689. 2024.
23. Zebua, J. A. Z., & Katemba, C. V. *Students' perceptions of using the OpenAI ChatGPT application in improving writing skills*. Journal of Language and Literature Studies, 4(1), 110-12. 2024.